

การสรรหาและเลือกกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๕๐

สำนักกำกับและตรวจสอบ
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สรุปความเป็นมาของการสรรหาและเลือกกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ชุดแรก)

๑. มูลเหตุแห่งการคัดเลือก

ด้วยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๙๙ ได้บัญญัติให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดังนี้

“มาตรา ๑๙๙ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกสิบคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้แทนจากองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย

ให้ประธานวุฒิสภาลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา การเลือก การถอดถอน และการกำหนดค่าตอบแทน กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว”

ทั้งนี้ มาตรา ๓๓๔ (๑) ของรัฐธรรมนูญฯ ได้บัญญัติให้ตรากฎหมายตามมาตรา ๑๙๙ ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ (วันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐)

โดยได้มีการตรากฎหมายดังกล่าว คือ พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒ โดยพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติเกี่ยวกับการสรรหาและเลือกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ดังนี้

“มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสิบคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย และผู้แทนจากองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ”

“มาตรา ๘ การสรรหาและการเลือกกรรมการให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด อัยการสูงสุด นายกฤษฎาพนายความ อธิการบดีหรือผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลแห่งละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน ผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๒๔ แห่งละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสิบคน ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน ผู้แทนสื่อมวลชนในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเลือกกันเองกิจการละหนึ่งคนรวมเป็นสามคน และเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นเลขาธิการ และให้คณะกรรมการสรรหามีหน้าที่สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการตามมาตรา ๕ จำนวนยี่สิบสองคน โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชายเสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้นรวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ที่เหมาะสมกับการเป็นกรรมการ และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ ทั้งนี้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุทำให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว มติในการเสนอชื่อต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๒) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อตาม (๑) ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในการนี้ให้ผู้ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุด และมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาตามลำดับเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ แต่ถ้าไม่มีผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการหรือมีผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการไม่ครบสิบเอ็ดคน ให้นำรายชื่อผู้ไม่ได้รับเลือกในคราวแรกนั้นมาให้สมาชิกวุฒิสภาออกเสียงลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง และในกรณีนี้ให้ถือว่าผู้ได้รับคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ ถ้ามีผู้ได้คะแนนเสียงเท่ากันอันเป็นเหตุให้ผู้ได้รับเลือกเกินสิบเอ็ดคน ให้ประธานวุฒิสภาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับเลือกเป็นกรรมการหรือได้รับเลือกเป็นกรรมการไม่ครบสิบเอ็ดคน ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลตาม (๑) เพื่อเสนอวุฒิสภาลงมติเลือกใหม่

ให้ผู้ได้รับเลือกตาม (๒) ประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการแล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ และให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป”

ทั้งนี้ ตามบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๗ ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้บัญญัติไว้ว่า “ในระหว่างที่ยังไม่มีประธานศาลปกครองสูงสุด เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และองค์กรเอกชนตามมาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการสรรหากรรมการตามมาตรา ๘ ประกอบด้วย

(๑) ประธานศาลฎีกา

(๒) อัยการสูงสุด

(๓) นายกฤษฎาพนายความ

(๔) อธิการบดีหรือผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลแห่งละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเอง ให้เหลือ ๕ คน

(๕) ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแห่งละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสิบคน

(๖) ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน

(๗) ผู้แทนสื่อมวลชนในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเลือกกันเอง กิจการละหนึ่งคน รวมเป็นสามคน

(๘) เลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขาธิการ”

หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนขององค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด”

๒. การสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ขั้นที่ ๑ การดำเนินการจัดให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ดำเนินการจัดให้มีคณะกรรมการสรรหา โดยจัดให้มีการเลือกกันเองของอธิการบดีของสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลทุกแห่งซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน ปราบกฏผลดังนี้

(๑) นางจวีร์ วิจิตรวาทการ	อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
(๒) นางวิมลศิริ ชำนาญเวช	ผู้แทนมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
(๓) นายกฤษณพงษ์ กีรติกร	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
(๔) นายบุญทอง ภูเจริญ	อธิการบดีมหาวิทยาลัยพายัพ
(๕) นายบรรเลง ศรีนิต	อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

จัดให้มีการเลือกกันเองของผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคละหนึ่งคน ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน ปราบกฏผลดังนี้

(๑) นายวีระ มุสิกพงศ์	พรรคความหวังใหม่
(๒) นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	พรรคชาติไทย
(๓) นายวัลลภ สุปรียศิลป์	พรรคชาติพัฒนา
(๔) พลตรี วิสูตร เกิดเกรียงบุญ	พรรคไท
(๕) นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	พรรคประชาธิปัตย์

จัดให้ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มาประชุมเพื่อเลือกกันเองให้เหลือสิบคน ปราบกฏผลดังนี้

(๑) นายอานันท์ ปันยารชุน	มูลนิธิเด็ก
(๒) นายพิภพ ธงไชย	สภาเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาแห่งเอเชีย
(๓) นายสมชาย หอมลออ	สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน
(๔) นางอุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์	มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก
(๕) นางวไล ฅ บ่อมเพชร	คณะกรรมการยุติธรรมและสันติแห่งประเทศไทย
(๖) นางสาวสุภัทรา นาคะผิว	คณะกรรมการองค์การพัฒนาเอกชนด้านเอดส์
(๗) นางสาวศรีประภา เพชรมีศรี	คณะทำงานไทยเพื่อจัดตั้งกลไกสิทธิมนุษยชนระดับภูมิภาคอาเซียน
(๘) นายบัณฑิตย์ ธนชัยเศรษฐวุฒิ	มูลนิธิอารมณ์ พงศ์พจน์
(๙) นางสาวสารี อ๋องสมหวัง	มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค
(๑๐) นางทิพาวิดี เมฆสุวรรณค์	สมาคมติดตามการพัฒนาสตรีในประเทศไทย

และจัดให้ผู้แทนสื่อมวลชนในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ มาประชุมเพื่อเลือกกันเองกิจการละหนึ่งคน รวมเป็นสามคน ปราบกฏผลดังนี้

(๑) นายสุวัฒน์ ทองธนากุล	ผู้แทนกิจการหนังสือพิมพ์
(๒) นายวีระ ลิ้มปะพันธุ์	ผู้แทนกิจการวิทยุกระจายเสียง
(๓) นายสมพงษ์ วงษ์รักไทย	ผู้แทนกิจการโทรทัศน์

จากนั้น ประธานวุฒิสภาได้มีประกาศวุฒิสภา เรื่อง รายชื่อผู้แทนฯ ที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการ สรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๓ โดยมีรายชื่อคณะกรรมการสรรหา ดังนี้

(๑) นางจวีร์ วิจิตรวาทการ	อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
(๒) นางวิมลศิริ ชำนาญเวช	ผู้แทนมหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น
(๓) นายกฤษณพงศ์ กีรติกร	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
(๔) นายบุญทอง ภูเจริญ	อธิการบดีมหาวิทยาลัยพายัพ
(๕) นายบรรเลง ศรีนิต	อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
(๖) นายวีระ มุสิกพงศ์	พรรคความหวังใหม่
(๗) นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	พรรคชาติไทย
(๘) นายวัลลภ สุปรีย์ศิลป์	พรรคชาติพัฒนา
(๙) พลตรี วิสูตร เกิดเกรียงบุญ	พรรคไท
(๑๐) นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	พรรคชาติปัตย์
(๑๑) นายอานันท์ ปันยารชุน	มูลนิธิเด็ก

(๑๒) นายพิภพ ธงไชย	สภาเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนาแห่งเอเชีย
(๑๓) นายสมชาย หอมลออ	สมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน
(๑๔) นางอุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์	มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก
(๑๕) นางวไล ฌ ป้อมเพชร	คณะกรรมการยุติธรรมและสันติแห่งประเทศไทย
(๑๖) นางสาวสุภัทรา นาคะผิว	คณะกรรมการองค์การพัฒนาเอกชนด้านเอดส์
(๑๗) นางสาวศรีประภา เพชรมีศรี	คณะทำงานไทยเพื่อจัดตั้งกลไกสิทธิมนุษยชน ระดับภูมิภาคอาเซียน
(๑๘) นายบัณฑิตย์ ธนชัยเศรษฐวุฒิ	มูลนิธิอารมณ์ พงศ์พັນ
(๑๙) นางสาวสารี อ๋องสมหวัง	มูลนิธิเพื่อผู้บริโภค
(๒๐) นางทิพาดี เมฆสุวรรณ	สมาคมติดตามการพัฒนาสตรีในประเทศไทย
(๒๑) นายสุวัฒน์ ทองธนากุล	ผู้แทนกิจการหนังสือพิมพ์
(๒๒) นายวีระ ลิ้มปะพันธุ์	ผู้แทนกิจการวิทยุกระจายเสียง
(๒๓) นายสมพงษ์ วงษ์รักไทย	ผู้แทนกิจการโทรทัศน์

ขั้นที่ ๒ การดำเนินการสรรหาของคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ

๑. ในการประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ครั้งแรก
เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๓ ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหา ได้มีมติเลือกตั้งบุคคลดำรงตำแหน่งต่าง ๆ
ดังนี้

(๑) นายอานันท์ ปันยารชุน	เป็นประธานคณะกรรมการสรรหา
(๒) นางจรี วิจิตรวาทการ	เป็นรองประธานคณะกรรมการสรรหา คนที่หนึ่ง
(๓) นายสีก กอแสงเรือง	เป็นรองประธานคณะกรรมการสรรหา คนที่สอง
(๔) นางสาวสุภัทรา นาคะผิว	เป็นโฆษกคณะกรรมการสรรหา
(๕) นายสุวัฒน์ ทองธนากุล	เป็นโฆษกคณะกรรมการสรรหา
(๖) นายวีระ ลิ้มปะพันธุ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการสรรหา
(๗) นายสมพงษ์ วงษ์รักไทย	เป็นโฆษกคณะกรรมการสรรหา

โดยที่ประชุมคณะกรรมการสรรหา ได้มีมติกำหนดแนวทางการสรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อ
บุคคลผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมจะเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ และพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนี้

(๑) ให้กรรมการสรรหาฯ แต่ละท่านไปดำเนินการพิจารณาสรรหาผู้ที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้โดยไม่จำกัดจำนวน ซึ่งต้องเสนอรายชื่อพร้อมประวัติและความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อ ภายในวันศุกร์ที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

(๒) เปิดโอกาสให้ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กร พรรคการเมือง สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สามารถมีส่วนร่วมในการเสนอชื่อผู้ที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖ และมาตรา ๗ ได้โดยไม่จำกัดจำนวน ซึ่งต้องเสนอรายชื่อพร้อมประวัติและความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อ ภายในวันศุกร์ที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

(๓) เปิดโอกาสให้ผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ของพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาสมัครด้วยตนเองหรือส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ทั้งนี้ โดยจะต้องยื่นใบสมัครดังกล่าวในเวลาราชการ ภายในวันศุกร์ที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ กรณีการส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียน จะถือวันประทับตราส่ง ภายในวันศุกร์ที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ เป็นหลัก

ที่ประชุมได้กำหนดรูปแบบใบสมัครและประกาศรับสมัครตามกำหนดวัน เวลาดังกล่าวข้างต้น โดยเผยแพร่ประกาศรับสมัครของคณะกรรมการสรรหาฯ ไปตามส่วนราชการ หนังสือพิมพ์ สถานีวิทยุ และโทรทัศน์

๒. ในการประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ครั้งที่สอง
เมื่อวันอังคารที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้มีมติดังนี้

(๑) ให้ขยายเวลาการรับสมัครจากกำหนดเดิมวันศุกร์ที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ไปจนถึงวันศุกร์ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ เวลา ๑๖.๓๐ นาฬิกา กรณีการส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนจะถือวันประทับตราส่งภายในวันศุกร์ที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ เป็นหลัก

(๒) ให้ตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร จำนวน ๕ ท่าน ดังนี้

(๑) นางจรี วิจิตรวาทการ	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
(๒) นางสาวสารี อ๋องสมหวัง	เป็นอนุกรรมการ
(๓) นางสาวสุภัทรา นาคะผิว	เป็นอนุกรรมการ
(๔) นายสมชาย หอมลออ	เป็นอนุกรรมการ
(๕) นายกฤษณพงศ์ กีรติกร	เป็นอนุกรรมการ

โดยคณะกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่กำหนดแนวทางการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัคร และประสานงานเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้สมัคร เพื่อประโยชน์ในการประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสรรหาฯ

๓. ในการประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ครั้งที่สาม
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้มีมติดังนี้

(๑) ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาจัดทำบัญชีรายชื่อของคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามที่คณะกรรมการฯ เสนอ ดังนี้

หลักเกณฑ์การพิจารณา ให้ยึดถือถ้อยคำและเจตนารมณ์ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๙๙ และพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ ซึ่งระบุว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องมาจากผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย และผู้แทนจากองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย ซึ่งคณะกรรมการสรรหาฯ ได้พิจารณาแล้ว จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณา โดยจะมุ่งเน้นถึงบุคคลดังต่อไปนี้

- (๑.๑) มีประสบการณ์และผลงานด้านสิทธิมนุษยชนกับประชาชนโดยตรง
- (๑.๒) มีประสบการณ์และผลงานในระดับนโยบายหรือการผลักดันเชิงนโยบาย
- (๑.๓) มีประสบการณ์และผลงานด้านวิชาการหรือการให้การศึกษาด้านสิทธิมนุษยชน

ทั้งนี้ต้องคำนึงถึง

- (๑.๔) การมีส่วนร่วมของหญิงและชายในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน
- (๑.๕) ผู้แทนจากองค์การพัฒนาเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนในจำนวนมากพอสมควร

นอกจากนั้นยังควรคำนึงถึง

- (๑.๖) ความหลากหลายในวัยวุฒิ พื้นที่ ชาติพันธุ์ และศาสนา
- (๑.๗) การมีส่วนร่วมของกลุ่มทางสังคม โดยเฉพาะกลุ่มคนที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น เด็กและเยาวชนผู้ใช้แรงงาน เกษตรกร ชนกลุ่มน้อย ผู้ติดเชื้อเอชไอวี เป็นต้น

(๒) ให้คณะอนุกรรมการฯ ไปพิจารณาและคัดเลือกรายชื่อผู้สมัครที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาที่กำหนด ตามข้อ ๑ เพื่อเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง แต่ทั้งนี้กรรมการสรรหาฯ ยังสามารถเสนอรายชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพิ่มเติมในที่ประชุมได้ แต่จะต้องได้รับเสียงสนับสนุนจากที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ มากกว่าครึ่งหนึ่งของกรรมการสรรหาฯ

(๓) ให้เชิญบุคคลผู้ได้รับการคัดเลือกตามข้อ ๒ ทุกท่านมาชี้แจงแสดงความคิดเห็นในเรื่องสิทธิมนุษยชนกับคณะกรรมการสรรหาฯ

๔. ในการประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ครั้งที่สี่
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ที่ประชุมได้รับทราบว่ามีผู้มายื่นสมัคร จำนวน ๒๐๐ คน

โดยที่ประชุมได้มีการพิจารณารายชื่อผู้สมัครที่ผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ ซึ่งมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหาฯ กำหนดแล้ว ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้มีมติดังนี้

(๑) ให้ความเห็นชอบรายชื่อผู้สมัครที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่
คณะกรรมการสรรหาฯ กำหนด จำนวน ๕๕ ราย

(๒) ให้ส่งหนังสือเชิญผู้สมัครที่ผ่านความเห็นชอบ ตามข้อ ๑ มาชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒ และวันศุกร์ที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๓ โดยกำหนดหัวข้อในการมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น ๓ ประเด็น ดังนี้

(๒.๑) มีความเข้าใจเรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างไร

(๒.๒) ถ้าได้รับการคัดเลือกฯ คิดว่าจะมีบทบาทในการสนับสนุนการทำงานของ
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอย่างไร

(๒.๓) สิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่สังคมไทยควรมีหรือที่ขาดไปคืออย่างไร

(๓) ให้คณะอนุกรรมการฯ จัดลำดับและกลุ่มผู้ที่จะมาแสดงความคิดเห็นดังกล่าวตามกำหนดวัน เวลาที่กำหนด ในกรณีที่ผู้สมัครที่ผ่านความเห็นชอบ แต่ไม่สามารถมาชี้แจงแสดงความคิดเห็นต่อคณะกรรมการสรรหาฯ ตามวัน เวลาที่กำหนดได้ก็สามารถชี้แจงเป็นเอกสารหรือบันทึกเสียง (เทป) เสนอต่อคณะกรรมการสรรหาฯ ได้ภายในวันที่กำหนด

๕. ในการประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ครั้งที่ห้า
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๓ ที่ประชุมได้รับทราบเรื่อง การลาออกจากการเป็นกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของ พลตรี วิสูตร เกิดเกรียงบุญ ซึ่งเป็นกรรมการสรรหาฯ ในส่วนของตัวแทนพรรคการเมือง (พรรคไทย) โดยขอลาออกจากการเป็นกรรมการสรรหาฯ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ โดยให้เหตุผลว่าไม่สามารถใช้ความอิสระและดุลพินิจในการคัดเลือกตัวบุคคลที่จะมาดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ

สิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ เพราะรูปแบบของการคัดเลือกสื่อเจตนาไปในทางแบ่งและจัดระบบโควต้า แต่เนื่องจากเหตุผลของการลาออกที่ระบุในหนังสือดังกล่าวอาจทำให้ประชาชนเข้าใจคลาดเคลื่อนต่อกระบวนการสรรหาบุคคลเพื่อเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องการลาออกดังกล่าวแล้ว มีมติให้ประธานคณะกรรมการสรรหา ทำหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงไปยังบุคคลที่เกี่ยวข้องจำนวน ๓ ฉบับ เพื่อชี้แจงและทำความเข้าใจที่ถูกต้องในขั้นตอนและกระบวนการสรรหาบุคคลฯ ของคณะกรรมการสรรหาฯ คือ

- (๑) แจ้งประธานวุฒิสภา
- (๒) แจ้งหัวหน้าพรรคไท
- (๓) แจ้งพลตรี วิสูตร เกิดเกรียงบุญ

ต่อจากนั้น ที่ประชุมได้รับฟังความคิดเห็นของผู้สมัครที่คณะกรรมการสรรหาฯ ได้เชิญมา

๖. ในการประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ครั้งที่หก
เมื่อวันศุกร์ที่ ๓ มีนาคม ๒๕๔๓ ที่ประชุมได้รับฟังความคิดเห็นของผู้สมัครที่คณะกรรมการสรรหาฯ ได้เชิญมาจนครบหมดทุกท่านแล้ว ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้มีมติกำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดีที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๓ เพื่อพิจารณารายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีจำนวน ๒๒ คน

ผลการพิจารณาสรรหาบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๗. ในการประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ครั้งที่เจ็ด
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๓ ที่ประชุมได้วางแนวทางในการพิจารณาคัดเลือกบุคคล โดยให้ยึดถือหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

หลักเกณฑ์การพิจารณา ให้ยึดถือถ้อยคำและเจตนารมณ์ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๙๙ และพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ ซึ่งระบุว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะต้องมาจากผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย และผู้แทนจากองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย ซึ่งคณะกรรมการสรรหาฯ ได้พิจารณาแล้ว จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณา โดยจะมุ่งเน้นถึงบุคคลดังต่อไปนี้

- (๑.๑) มีประสบการณ์และผลงานด้านสิทธิมนุษยชนกับประชาชนโดยตรง
- (๑.๒) มีประสบการณ์และผลงานในระดับนโยบายหรือการผลักดันเชิงนโยบาย
- (๑.๓) มีประสบการณ์และผลงานด้านวิชาการหรือการให้การศึกษาด้านสิทธิมนุษยชน

ทั้งนี้ต้องคำนึงถึง

- (๑.๔) การมีส่วนร่วมของหญิงและชายในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน
- (๑.๕) ผู้แทนจากองค์การพัฒนาเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนในจำนวนมากพอสมควร

นอกจากนี้ยังควรคำนึงถึง

- (๑.๖) ความหลากหลายในวัยวุฒิ พื้นที่ ชาติพันธุ์ และศาสนา
- (๑.๗) การมีส่วนร่วมของกลุ่มทางสังคม โดยเฉพาะกลุ่มคนที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น เด็กและเยาวชนผู้ใช้แรงงาน เกษตรกร ชนกลุ่มน้อย ผู้ติดเชื้อเอชไอวี เป็นต้น

โดยบุคคลที่จะผ่านการคัดเลือกจะต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการสรรหาฯ ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

โดยที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้ดำเนินการเลือกบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ปรากฏผลดังนี้

รอบแรก ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้ลงมติ มีผู้ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๒ ราย ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์นิคม จันทรวีฑูร
- (๒) คุณหญิงอัมพร มีสุข

รอบที่สอง ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้ลงมติ มีผู้ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๗ ราย ดังนี้

- (๑) นายสรรพลสิทธิ์ คุ้มประพันธ์
- (๒) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ประดิษฐ์ เจริญไทยทวี
- (๓) นางศิริพร สะโครบานันต์
- (๔) นายประเสริฐ ตระการศุภกร
- (๕) คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร
- (๖) นายไพโรจน์ พลเพชร
- (๗) นายมาร์ค ตามไท

รอบที่สาม ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้ลงมติ มีผู้ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๒ ราย ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ เพ็ญศรี พิชัยสนธิ
- (๒) นายวสันต์ พานิช

รอบที่สี่ ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้ลงมติ มีผู้ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๒ ราย ดังนี้

(๑) นางสาวลัดดาวัลย์ ตันติวิทยาพิทักษ์

(๒) นางสาวนัยนา สุภาพิ่ง

รอบที่ห้า ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้ลงมติ มีผู้ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๑ ราย ดังนี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัล ดิษฐาอภิชัย

รอบที่หก ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้ลงมติ มีผู้ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๓ ราย ดังนี้

(๑) ศาสตราจารย์เสน่ห์ จามริก

(๒) นางสาวเสาวนีย์ ลิ้มมานนท์

(๓) นางสาวอาภร วงษ์สังข์

รอบที่เจ็ด ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้ลงมติ มีผู้ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๒ ราย ดังนี้

(๑) นางทิวา ณ นคร

(๒) นายบัณฑิต อ่อนดำ

รอบที่แปด ไม่มีผู้ได้รับการคัดเลือก

รอบที่เก้า ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้ลงมติ มีผู้ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๒ ราย ดังนี้

(๑) นายสุรสีห์ โกศลนาวิน

(๒) นางสุธีรา วิจิตรานนท์

รอบที่สิบ ไม่มีผู้ได้รับการคัดเลือก

รอบที่สิบเอ็ด ไม่มีผู้ได้รับการคัดเลือก

รอบที่สิบสอง ไม่มีผู้ได้รับการคัดเลือก

รอบที่สิบสาม ไม่มีผู้ได้รับการคัดเลือก

รอบที่สิบสี่ ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้ลงมติ มีผู้ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๑ ราย ดังนี้

นางสาวสุรรัตน์ ตริ่มรรคา

๘. ในการประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ครั้งที่แปด

เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๓ ที่ประชุมได้พิจารณาจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยให้มีการจัดทำบัญชีรายชื่อเรียงตามลำดับอักษร เสนอต่อประธานวุฒิสภา ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๓ โดยมีบัญชีรายชื่อดังนี้

(๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรัล ดิษฐาอภิชัย

(๒) คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร

- (๓) นางทิวา ณ นคร
- (๔) นางสาวนัยนา สุภาพงษ์
- (๕) ศาสตราจารย์นิคม จันทรวีร
- (๖) นายบัณฑิต อ่อนคำ
- (๗) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ประดิษฐ์ เจริญไทยทวี
- (๘) นายประเสริฐ ตระการศุภกร
- (๙) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ เพ็ญศรี พิชัยเสณี
- (๑๐) นายไพโรจน์ พลเพชร
- (๑๑) นายมาร์ค ตามไท
- (๑๒) นางสาวลัดดาวัลย์ ตันติวิทยาพิทักษ์
- (๑๓) นายวสันต์ พานิช
- (๑๔) นางศิริพร สะโครบาเน็ค
- (๑๕) นายสรรพลสิทธิ์ คุ้มประพันธ์
- (๑๖) นางสุธีรา วิจิตรานนท์
- (๑๗) นายสุรสิทธิ์ โกศลนาวิน
- (๑๘) นางสาวสุรรัตน์ ตริ่มรรคา
- (๑๙) ศาสตราจารย์เสน่ห์ จามริก
- (๒๐) นางสาวเสาวนีย์ ลิ้มมานนท์
- (๒๑) คุณหญิงอัมพร มีสุข
- (๒๒) นางสาวอาภร วงษ์สังข์

๓. การพิจารณาของวุฒิสภา

ขั้นที่ ๓ การตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็น กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘ (๒) กำหนดให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อตามบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่คณะกรรมการสรรหา เสนอ จำนวนยี่สิบสองคน ซึ่งการเลือกของวุฒิสภาต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ โดยบุคคลผู้ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุด และมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเป็นตามลำดับเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ แต่ถ้าไม่มีผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการไม่ครบสิบเอ็ดคนให้นำรายชื่อผู้ไม่ได้รับเลือกในคราวแรกนั้นมาให้สมาชิกวุฒิสภาออกเสียงลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง และในกรณีนี้ให้ถือว่าผู้ได้รับคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของ

วุฒิสภาเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ หรือได้รับเลือกเป็นกรรมการไม่ครบสิบเอ็ดคน ให้คณะกรรมการสรรหา ดำเนินการสรรหา และจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อเสนอ วุฒิสภาลงมติเลือกใหม่

โดยบทบัญญัติรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๓๕ ได้บัญญัติให้วุฒิสภาแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้น คณะหนึ่ง ทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งนั้น รวมทั้ง รวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็น แล้วรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป โดย กำหนดให้การดำเนินการของคณะกรรมการเป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญฯ ประกอบกับข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันศุกร์ที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๔๒ ได้มีมติตั้ง คณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ ให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยกำหนดให้คณะกรรมการสามัญดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน ๒๑ วัน ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้ประชุมครั้งแรก โดยมีมติเลือกตั้ง ดังนี้

(๑) นายทองใบ ทองเปาด์	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายสุนทร จินดาอินทร์	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) พลตำรวจตรี อัมพล งามจิตร	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) นางเดือนใจ ดีเทศน์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๕) นายจอน อึ้งภากรณ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้แต่งตั้ง นายไพโรจน์ โพธิ์ไธย ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองกลาง เป็นผู้ช่วยเลขานุการที่คณะกรรมการแต่งตั้งตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๗๘ วรรคสาม

๓. พิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสามัญ

ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้พิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินการของคณะกรรมการฯ ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๑๓๕ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยมีมติดังนี้

๓.๑ ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรง ตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญฯ

ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม ของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวนยี่สิบสองคน ซึ่งตาม บทบัญญัติของพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖ และมาตรา ๗ ได้บัญญัติให้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๖ ดังนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
(๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งของพรรคการเมือง

(๕) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๖) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ

(๗) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๘) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังโดยหมายของศาล

(๙) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษ

มายังไม่ถึงห้าปีในวันได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๑๐) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๑) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๒) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๑๓) ไม่เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

ลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๗ ดังนี้

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคล

หากผู้มีรายชื่อได้รับเลือกให้เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ต้องลาออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๗ (๑) (๒) หรือ (๓) ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับเลือก

๓.๒ ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ

ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทั้งสี่สิบสองคน โดยคณะกรรมการฯ ได้ดำเนินการตรวจสอบดังนี้

(๑) ตรวจสอบจากเอกสารประวัติย่อพร้อมความยินยอมที่ผู้ได้รับการเสนอชื่อเขียนในใบสมัครเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและได้ยื่นต่อคณะกรรมการสรรหาฯ

(๒) ตรวจสอบประวัติและความประพฤติจากข้อมูล ข้อเท็จจริง โดยสอบถามไปยังหน่วยงานที่เคยสังกัด และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ศูนย์รักษาความปลอดภัย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักทะเบียนกลาง กรมบังคับคดี สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ตลอดจนสอบถามไปยังสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

(๓) ได้เชิญผู้ได้รับการเสนอชื่อทั้ง ๒๒ คน มาพบเพื่อสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสอบถามประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่คณะกรรมการฯ ต้องการจะรับทราบ ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา พร้อมทั้งให้ตอบคำถาม ๒ ข้อ เพื่อเป็นข้อมูลเพิ่มเติม แม้ว่าคณะกรรมการฯ จะมีได้มีหน้าที่ในการสอบถามในเรื่องดังกล่าว แต่ด้วยเจตนาที่ต้องการให้วุฒิสภามีข้อมูลประกอบการตัดสินใจเพิ่มขึ้น คือ

ข้อหนึ่ง ท่านมีวิสัยทัศน์อย่างไรเกี่ยวกับบทบาทของสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ข้อสอง กรุณาอธิบายคุณสมบัติของท่านที่จะเป็นประโยชน์ต่อการทำหน้าที่เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๔) คณะกรรมการฯ ได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางหนังสือพิมพ์รายวันและวิทยุกระจายเสียงให้ประชาชนโดยทั่วไปได้รับทราบและแสดงความคิดเห็นเพื่อส่งข้อมูล ข้อเท็จจริง มายังคณะกรรมการฯ

(๕) ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้พิจารณามอบหมายให้กรรมการทุกท่าน ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามที่เห็นสมควรอีกด้วย

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบประวัติฯ

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาตรวจสอบประวัติและความประพฤติ รวมทั้งรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานอันจำเป็นของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๒๒ คน แล้ว และได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้ได้บุคคลที่มีประวัติดี มีความประพฤติ ความรู้ ความสามารถ ประสพการณ์ เป็นที่

ยอมรับ พร้อมทั้งมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ และมีคุณสมบัติที่เหมาะสมแก่การดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นองค์กรที่มีความสำคัญยิ่งตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญฯ คณะกรรมการฯ จึงเห็นสมควรที่สมาชิกรัฐสภาทุกท่านควรใช้ดุลพินิจในการพิจารณาเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอย่างละเอียดรอบคอบ

๔. พิจารณาเลือกของวุฒิสภาครั้งแรก

ต่อมาที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญนิติบัญญัติ) วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๓ ได้พิจารณามีมติเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๙ คน คือ

๑. นายเสน่ห์ งามริก
๒. นายจรัล ดิษฐาอภิชัย
๓. คุณหญิงจันทน์ สันตบุตร
๔. นางสาวนัยนา สุภาพิ่ง
๕. นายประดิษฐ์ เจริญไทยทวี
๖. นายวสันต์ พานิช
๗. นายสุรสิทธิ์ โกศลนาวิน
๘. คุณหญิงอัมพร มีสุข
๙. นางสาวอาภร วงษ์สังข์

ซึ่งทำให้จำนวนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ยังไม่ครบจำนวน ๑๑ คน ตามที่กฎหมายกำหนด และต้องมีการสรรหาเพิ่มเติมตามมาตรา ๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

ทั้งนี้ โดยที่พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ บัญญัติว่า ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการต้อง

- (๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานของรัฐ
- (๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

เมื่อวุฒิสภาเลือกบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) โดยได้รับความยินยอมของผู้นั้น ผู้ได้รับเลือก

จะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้วซึ่งต้องกระทำภายใน สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมีได้ลาออกภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับเลือกให้เป็น กรรมการ และให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการใหม่แทน

ดังนั้น ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทั้ง ๙ คน จะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ ต่อเมื่อได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ได้รับเลือก

- หมายเหตุ** - ระยะเวลาการสรรหา รวม ๕๘ วัน
(วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๓)
- ระยะเวลาการตรวจสอบประวัติและความประพฤติ รวม ๑๖ วัน
(วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๔๓ ถึงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๔๓)

สรุปความเป็นมาของการสรรหาและเลือกกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (ชุดแรก) รอบที่สอง

๑. มูลเหตุแห่งการคัดเลือก

ในกรณีนี้ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่ครบ จำนวน ๑๑ คน กฎหมายกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาฯ ดำเนินการสรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เพื่อเสนอให้วุฒิสภาลงมติเลือกใหม่

๒. การสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ขั้นที่ ๑ การดำเนินการให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เนื่องจากคณะกรรมการสรรหาฯ ได้ดำเนินการสรรหา และจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๒๒ คน เสนอประธานวุฒิสภาในวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๓ ซึ่งที่ประชุมวุฒิสภาได้มีมติเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อฯ เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๓ ในการนี้มีผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด จำนวน ๙ คน ไม่ครบจำนวน ๑๑ คน ซึ่งคณะกรรมการสรรหาฯ ต้องดำเนินการสรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๔ คน เพื่อเสนอวุฒิสภาลงมติเลือกเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๒ คน แต่เนื่องจากคณะกรรมการสรรหาฯ ไม่ครบองค์ประกอบเพราะมีการยุบสภาผู้แทนราษฎรทำให้ไม่มีกรรมการสรรหาฯ ในส่วนของผู้แทนพรรคการเมืองที่มีสมาชิกดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕ คน และรองประธานกรรมการสรรหาฯ คนที่หนึ่ง (นางจรี วิจิตรวาทการ) พันวาระการดำรงตำแหน่งอธิการบดีฯ จึงขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการสรรหาฯ เลขาธิการวุฒิสภาในฐานะเลขาธิการคณะกรรมการสรรหาฯ ต้องดำเนินการเพื่อให้ได้กรรมการสรรหาฯ ครบองค์ประกอบ ดังกล่าว ดังนี้

๑. กรณี พลตรี วิสูตร เกิดเกรียงบุญ ผู้แทนพรรคไท ลาออกจากการเป็นกรรมการสรรหา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจึงได้ดำเนินการให้ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มาประชุมเพื่อดำเนินการเลือกกันเองเป็นกรรมการสรรหาแทนตำแหน่งที่ว่าง เมื่อวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๓ โดยที่ประชุมดังกล่าว มีมติให้นายไชยา สะสมทรัพย์ ผู้แทนพรรคเอกภาพ เป็นกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๒. กรณีนางจรี วิจิตรวาทการ อธิการบดีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ได้หมดวาระการดำรงตำแหน่งอธิการบดีเป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการสรรหา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจึงจัดให้อธิการบดีหรือผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลมาประชุมเพื่อดำเนินการเลือกกันเองเป็นกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๔ โดยที่ประชุมมีมติให้ศาสตราจารย์บรรพต สุวรรณประเสริฐ ผู้แทนมหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๓. กรณีที่มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน

๒๕๔๓ เป็นเหตุให้คณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ไม่ครบองค์ประกอบในส่วนของ กรรมการที่เป็นผู้แทนพรรคการเมือง ต่อมาเมื่อมีการเลือกตั้งทั่วไปเสร็จสิ้นแล้ว เพื่อให้เป็นไปตาม พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๘ และบทเฉพาะกาล มาตรา ๓๗ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๔ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงจัดให้ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิก เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคนมาประชุมเพื่อดำเนินการเลือกกันเองให้เหลือ ๕ คน เป็นกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยที่ประชุมดังกล่าวมีมติเลือกกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ดังนี้

๑. พลตรี พิเชิต มีผดุง	ผู้แทนพรรคความหวังใหม่
๒. นายธงชัย ยงเจริญ	ผู้แทนพรรคถิ่นไทย
๓. นายวิเชษฐ เกษมทองศรี	ผู้แทนพรรคไทยรักไทย
๔. นายชัยวัฒน์ กุลศักดิ์วิมล	ผู้แทนพรรคราษฎร
๕. นายวิบูลย์ คุณพงษ์ลิขิต	ผู้แทนพรรคเสรีธรรม

ขั้นที่ ๒ การดำเนินการสรรหาของคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ชุดแรกรอบที่สอง

๑. ในการประชุมคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๔ ที่ประชุมได้มีมติดังนี้

(๑) เลือกนางสาวศรีประภา เพชรมีศรี เป็นรองประธานคณะกรรมการสรรหา คนที่หนึ่ง แทนนางจรี วิจิตรวาทการ รองประธานคณะกรรมการสรรหา คนที่หนึ่ง ซึ่งพ้นจากการดำรงตำแหน่งอธิการบดี สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (เกษียณอายุราชการ) อันเป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการสรรหา

(๒) ให้เปิดรับสมัครใหม่ โดยเริ่มรับสมัครตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๒๖ มีนาคม ถึงวันจันทร์ที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๔

(๓) กำหนดแนวทางการสรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมจะเป็น กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยให้ยึดแนวทางการสรรหา ที่โปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ ซึ่งเป็น แนวทางเดิมที่ได้ปฏิบัติมาแล้ว

(๔) ปรับปรุงใบสมัคร โดยให้ผู้สมัครได้แสดงวิสัยทัศน์ในเรื่องสิทธิมนุษยชนและแนว ทางการส่งเสริม คุ่มครองสิทธิมนุษยชน

(๕) เปิดโอกาสให้ผู้สมัครที่เคยสมัครมาแล้ว สามารถสมัครใหม่ได้

(๖) ให้กรรมการสรรหา สามารถเสนอชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖ และมาตรา ๗ ได้โดยไม่จำกัดจำนวน ซึ่งต้องเสนอรายชื่อพร้อมประวัติและความ ยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อ ภายในวันจันทร์ที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๔

(๗) ให้ส่วนราชการ หน่วยงาน องค์กร พรรคการเมือง สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคล สามารถเสนอชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖ และมาตรา ๗ ได้โดยไม่จำกัดจำนวน ซึ่งต้องเสนอรายชื่อพร้อมประวัติและความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อฯ ภายในวันจันทร์ที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๔

(๘) ให้ผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖ และมาตรา ๗ สมัครด้วยตนเองหรือส่งใบสมัครทางไปรษณีย์ลงทะเบียน ทั้งนี้ ต้องยื่นใบสมัครภายในวันจันทร์ที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๔ กรณีส่งใบสมัครทางไปรษณีย์ลงทะเบียน จะถือวันประทับตราส่งภายในวันจันทร์ที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๔ เช่นเดียวกัน

(๙) ให้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การรับสมัคร ไปยังหน่วยงานทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ องค์กรเอกชน สื่อมวลชนและสถานศึกษาต่าง ๆ ทั่วประเทศ รวม ๗๐๘ แห่ง

(๑๐) ตั้งคณะอนุกรรมการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครฯ จำนวน ๕ ท่าน คือ

(๑) นางสาวศรีประภา เพชรมีศรี	เป็นประธานคณะอนุกรรมการ
(๒) นางสาวสารี อ๋องสมหวัง	เป็นอนุกรรมการ
(๓) นางสาวสุภัทรา นาคะผิว	เป็นอนุกรรมการ
(๔) นายสมชาย หอมลออ	เป็นอนุกรรมการ
(๕) นายกฤษณพงศ์ กีรติกร	เป็นอนุกรรมการ

(๑๑) ให้คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาและคัดเลือกรายชื่อผู้สมัครที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด เพื่อเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง แต่ทั้งนี้ กรรมการสรรหาฯ ยังสามารถเสนอรายชื่อบุคคลที่เห็นว่ามีคุณสมบัติเหมาะสมเพิ่มเติมในที่ประชุมได้ แต่จะต้องได้รับเสียงสนับสนุนจากที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ มากกว่าครึ่งหนึ่งของกรรมการสรรหาฯ

คณะอนุกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครและประสานงานเพื่อขอข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้สมัคร โดยให้คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการเดิมที่คณะกรรมการสรรหาฯ ได้กำหนดไว้แล้ว กล่าวคือให้ยึดถือถ้อยคำและเจตนารมณ์ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๙ และพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ ซึ่งระบุว่าคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จะต้องมาจากผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์

ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย และผู้แทนจากองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย

(๑๒) คณะกรรมการสรรหาฯ มีมติให้ดำเนินการสรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามแนวทางที่ได้ปฏิบัติมาซึ่งถือหลักความโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยให้ยึดถือถ้อยคำและเจตนารมณ์ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๙๙ และพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕ ตลอดจนให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีการพิจารณาที่กำหนดไว้แล้ว คือ

ให้มุ่งเน้นถึงบุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) มีประสบการณ์และผลงานด้านสิทธิมนุษยชนกับประชาชนโดยตรง
- (๒) มีประสบการณ์และผลงานในระดับนโยบายหรือการผลักดันเชิงนโยบาย
- (๓) มีประสบการณ์และผลงานด้านวิชาการหรือการให้การศึกษาด้านสิทธิมนุษยชน

ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึง

- (๔) การมีส่วนร่วมของหญิงและชายในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน
- (๕) ผู้แทนจากองค์การพัฒนาเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนในจำนวนที่มากพอควร

นอกจากนั้น ยังควรคำนึงถึง

- (๖) ความหลากหลายในวัยวุฒิ พื้นที่ ชาติพันธุ์ และศาสนา
- (๗) การมีส่วนร่วมของกลุ่มทางสังคม โดยเฉพาะกลุ่มคนที่ถูกละเมิดสิทธิมนุษยชน เช่น เด็กและเยาวชน ผู้ใช้แรงงาน เกษตรกร ชนกลุ่มน้อย ผู้ติดเชื้อเอชไอวี เป็นต้น

๒. การประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ครั้งที่สอง เมื่อวันที่วันจันทร์ที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๔ ที่ประชุมได้รับทราบว่ามีผู้มายื่นใบสมัคร จำนวน ๕๓ คน

โดยยื่นใบสมัครภายในวันจันทร์ที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๔ จำนวน ๕๑ คน และที่ประชุมได้มีการพิจารณารายชื่อผู้สมัคร ที่ผ่านการพิจารณาของคณะอนุกรรมการสรรหาฯ ซึ่งมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหาฯ กำหนดแล้ว ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหาฯ ได้มีมติดังนี้

(๑) **ให้ความเห็นชอบรายชื่อผู้สมัครที่มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหาฯ กำหนด จำนวน ๒๕ ราย**

(๒) ให้ส่งหนังสือเชิญผู้สมัครที่ผ่านความเห็นชอบตามข้อ ๒.๑ ให้มาแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับคณะกรรมการสรรหาฯ ในวันพุธที่ ๒๕ และวันศุกร์ที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๔

(๓) กำหนดให้มีการพิจารณาลงมติเสนอชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๔ คน ในวันจันทร์ที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๔ เวลา ๑๔.๐๐ นาฬิกา

๓. ในการประชุมคณะกรรมการสรรหา ครั้งที่สาม เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๔ ที่ประชุมได้ดำเนินการคัดเลือกบุคคล โดยยึดหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่คณะกรรมการสรรหา กำหนดโดยบุคคลที่จะผ่านการคัดเลือกจะต้องได้รับคะแนนเสียง ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการ สรรหา ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ผลการพิจารณาสรรหาบุคคลผู้สมควรได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ

รอบที่หนึ่ง ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหา ได้ลงมติ มีผู้ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๑ ราย ดังนี้

๑. นางสุนี ไชยรส

รอบที่สอง ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหา ได้ลงมติ มีผู้ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๑ ราย ดังนี้

๑. นายแพทย์วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์

รอบที่สาม ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหา ได้ลงมติ มีผู้ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๑ ราย ดังนี้

๑. นางรสนา โตสิตระกูล

รอบที่สี่ ไม่มีผู้ผ่านการคัดเลือก

รอบที่ห้า ไม่มีผู้ผ่านการคัดเลือก

รอบที่หก ที่ประชุมคณะกรรมการสรรหา ได้ลงมติ มีผู้ผ่านการคัดเลือก จำนวน ๑ ราย ดังนี้

๑. นายสุทิน นพเกตุ

คณะกรรมการสรรหา ได้จัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชน แห่งชาติ โดยเรียงลำดับตามตัวอักษร เสนอต่อประธานวุฒิสภาในวันอังคารที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔

๓. การพิจารณาของวุฒิสภา

ขั้นที่ ๓ การตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็น กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ได้มีมติตั้ง กรรมการธิการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๑ คน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคล ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วย

๑. คุณหญิงจินตนา สุขมาก

๒. นายเด่น ไต๊ะมีนา

๓. พลตำรวจโท ทวี ทิพย์รัตน์

๔. นายทองใบ ทองเปาด์
๕. นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์
๖. นางพรหมจรรย์ รัตนเศรษฐ์
๗. นายภิญญา ช่วยปลอด
๘. พลเอก ยุทธนา คำดี
๙. พลตำรวจเอก สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์
๑๐. นายสุนทร จินดาอินทร์
๑๑. นางอรัญญา สุจินล

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้ประชุมครั้งแรก ได้มีมติเลือกตั้ง ดังนี้

(๑) พลตำรวจเอก สวัสดิ์ อมรวิวัฒน์	เป็นประธานคณะกรรมการ
(๒) นายภิญญา ช่วยปลอด	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
(๓) พลเอก ยุทธนา คำดี	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
(๔) คุณหญิงจินตนา สุขมาก	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
(๕) นายประสิทธิ์ ปทุมรักษ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้แต่งตั้ง นายขวัญชัย ไตรยพีชน์ หัวหน้าฝ่ายประชุม กองกรรมการ เป็นผู้ช่วยเลขานุการที่คณะกรรมการแต่งตั้งตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ ข้อ ๗๘ วรรคสาม

๓. พิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสามัญ

ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้พิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๓๕ และข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยมีมติดังนี้

๑. ตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่ง กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ

ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๔ คน ซึ่งตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖ และมาตรา ๗ ได้บัญญัติให้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๖ ดังนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

(๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งของพรรคการเมือง

(๕) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๖) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ

(๗) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๘) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังโดยหมายของศาล

(๙) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษ

มายังไม่ถึงห้าปีในวันได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๑๐) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๑) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๒) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๑๓) ไม่เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

ข้อห้าม ตามมาตรา ๗ ดังนี้

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

เมื่อวุฒิสภาเลือกบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) โดยได้รับความยินยอมของผู้นั้น ผู้ได้รับเลือกจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้วซึ่งต้องกระทำภายใน

สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ และให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการใหม่แทน

๒. ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ

ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคล
ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทั้ง ๔ คน โดยคณะกรรมการฯ
ได้ดำเนินการตรวจสอบดังนี้

(๑) ตรวจสอบจากเอกสารประวัติย่อพร้อมความยินยอมที่ผู้ได้รับการเสนอชื่อเขียน
ในใบสมัครเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและได้ยื่นต่อคณะกรรมการสรรหาฯ

(๒) ตรวจสอบประวัติและความประพฤติจากข้อมูล ข้อเท็จจริง โดยสอบถามไปยัง
หน่วยงานที่เคยสังกัด และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภา
ความมั่นคงแห่งชาติ ศูนย์รักษาความปลอดภัย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักทะเบียนกลาง กรมบังคับคดี
สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม สำนักงานคณะกรรมการ ป.ป.ช. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงศึกษาธิการ คณะกรรมการการเลือกตั้ง ตลอดจนสอบถามไปยังสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

(๓) ได้เชิญผู้ได้รับการเสนอชื่อทั้ง ๔ คน มาพบเพื่อสนทนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และ
สอบถามประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่คณะกรรมการฯ ต้องการจะรับทราบ ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการ
พิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา พร้อมทั้งให้ตอบคำถาม ๒ ข้อ เพื่อเป็นข้อมูลเพิ่มเติม แม้ว่าคณะกรรมการฯ
จะมีได้มีหน้าที่ในการสอบถามในเรื่องดังกล่าว แต่ด้วยเจตนาที่ต้องการให้วุฒิสภามีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ
เพิ่มขึ้น

(๔) คณะกรรมการฯ ได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทาง
หนังสือพิมพ์รายวันและวิทยุกระจายเสียงให้ประชาชนโดยทั่วไปได้รับทราบและแสดงความคิดเห็นเพื่อส่งข้อมูล
ข้อเท็จจริงมายังคณะกรรมการฯ

(๕) ที่ประชุมคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาอบหมายให้กรรมการทุกท่านตรวจสอบ
ประวัติและความประพฤติของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามที่เห็นสมควร
อีกด้วย

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ

คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาตรวจสอบประวัติและความประพฤติ รวมทั้งรวบรวมข้อมูล
ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานอันจำเป็นของบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติ จากการสรรหาของคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๔ คน แล้ว
และได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้ได้บุคคลที่มีประวัติดี มีความประพฤติ ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์
เป็นที่ยอมรับ พร้อมทั้งมีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์ และมีคุณวุฒิที่เหมาะสมแก่การดำรงตำแหน่งกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นองค์กรที่มีความสำคัญยิ่งตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญฯ คณะกรรมการฯ จึง
เห็นสมควรที่สมาชิกวุฒิสภาทุกท่านควรใช้ดุลพินิจในการพิจารณาเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรง
ตำแหน่งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติอย่างละเอียดรอบคอบ

๔. การคัดเลือกของวุฒิสภา

ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๔ ได้มีมติเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับเลือกเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชน จำนวน ๒ คน คือ

๑. นายสุทิน นพเกตุ

๒. นางสุนี ไชยรส

ซึ่งทำให้จำนวนคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ครบจำนวน ๑๑ คน ตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว และโดยที่พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗ บัญญัติว่า ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการต้อง

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหากำไร หรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

เมื่อวุฒิสภาเลือกบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) โดยได้รับความยินยอมของผู้นั้น ผู้ได้รับเลือกจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้วซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออกภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ และให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการใหม่แทน

ดังนั้น ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก

ผู้ได้รับเลือกทั้ง ๑๑ คน ประชุมและเลือกกันเองให้นายเสน่ห์ จามริก เป็นประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๕. การโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๔ พลตรี มนูญกฤต รูปขจร ประธานวุฒิสภา นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จำนวน ๑๑ คน ตามรายชื่อดังต่อไปนี้

๑. นายเสน่ห์ จามริก	ประธานกรรมการ
๒. นายจรัส ดิษฐาภิชาติ	กรรมการ
๓. คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร	กรรมการ

๔. นางสาวนัยนา สุภาพิ่ง	กรรมการ
๕. นายประดิษฐ์ เจริญไทยทวี	กรรมการ
๖. นายวสันต์ พานิช	กรรมการ
๗. นายสุรสีห์ โกศลนาวิน	กรรมการ
๘. คุณหญิงอัมพร มีสุข	กรรมการ
๙. นางสาวอาภร วงษ์สังข์	กรรมการ
๑๐. นายสุทิน นพเกตุ	กรรมการ
๑๑. นางสาวนิตี ไชยรส	กรรมการ

ทั้งนี้ ได้มีการโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตั้งแต่วันที่ ๑๓

กรกฎาคม ๒๕๔๔

- หมายเหตุ** - ระยะเวลาการสรรหา รวม ๔๐ วัน
(วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๔๔ ถึงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔)
- ระยะเวลาการตรวจสอบประวัติและความประพฤติ รวม ๑๔ วัน
(วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๔๔ ถึงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๔)

ภาคผนวก

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการสรรหาและเลือกกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

๑. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

หมวด ๖ รัฐสภา

ส่วนที่ ๓ วุฒิสภา

มาตรา ๑๓๕ ในการพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบ ให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๑๓๔ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๖ มาตรา ๑๔๙ มาตรา ๒๕๗ มาตรา ๒๖๑ มาตรา ๒๗๔ (๓) มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๗๙ (๓) มาตรา ๒๙๗ มาตรา ๓๐๒ และมาตรา ๓๑๒ ให้วุฒิสภาแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง ทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคล

ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งนั้น รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็น แล้วรายงานต่อวุฒิสภาเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป

การดำเนินการของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา

ส่วนที่ ๘ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๑๔๙ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสิบคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของผู้แทนจากองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย

ให้ประธานวุฒิสภาลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การสรรหา การเลือก การถอดถอน และการกำหนดค่าตอบแทนกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

มาตรา ๒๐๐ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ตรวจสอบและรายงานการกระทำหรือการละเลยการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรืออันไม่เป็นไปตามพันธกรณีระหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี และเสนอมาตรการการแก้ไขที่เหมาะสมต่อบุคคลหรือหน่วยงานที่กระทำหรือละเลยการกระทำดังกล่าว

ภาคผนวก (ต่อ)

เพื่อดำเนินการ ในกรณีที่น่าจะปรากฏว่าไม่มีการดำเนินการตามที่เสนอ ให้รายงานต่อรัฐสภาเพื่อดำเนินการต่อไป

(๒) เสนอแนะนโยบายและข้อเสนอในการปรับปรุงกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ต่อรัฐสภา และคณะรัฐมนตรีเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

(๓) ส่งเสริมการศึกษา การวิจัย และการเผยแพร่ความรู้ด้านสิทธิมนุษยชน

(๔) ส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์การเอกชน และองค์การอื่นในด้านสิทธิมนุษยชน

(๕) จัดทำรายงานประจำปีเพื่อประเมินสถานการณ์ด้านสิทธิมนุษยชน ภายในประเทศ และเสนอต่อรัฐสภา

(๖) อำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

ในการปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนประกอบด้วย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ รวมทั้งมีอำนาจอื่นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

๒. พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

หมวด ๑ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติคณะหนึ่ง ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่งและกรรมการอื่นอีกสิบคน ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามคำแนะนำของวุฒิสภา จากผู้ซึ่งมีความรู้หรือประสบการณ์ด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนเป็นที่ประจักษ์ ทั้งนี้ โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชาย และผู้แทนจากองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนด้วย

ให้ประธานวุฒิสภาเป็นผู้ลงนามรับสนองพระบรมราชโองการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการ

มาตรา ๖ ประธานกรรมการและกรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์

ภาคผนวก (ต่อ)

(๓) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งของพรรคการเมือง

(๕) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๖) ไม่ติดยาเสพติดให้โทษ

(๗) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๘) ไม่เป็นบุคคลที่ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล

(๙) ไม่เป็นบุคคลที่เคยต้องคำพิพากษาให้จำคุกตั้งแต่สองปีขึ้นไป โดยได้พ้นโทษมายังไม่ถึงห้าปีในวันได้รับการเสนอชื่อ เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๑๐) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ หรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือเพราะประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

(๑๑) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะรื้อรายผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑๒) ไม่เป็นกรรมการการเลือกตั้ง ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน หรือสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๑๓) ไม่เคยถูกวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง

มาตรา ๗ ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการต้อง

(๑) ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

(๒) ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น หรือไม่เป็นกรรมการหรือที่ปรึกษาของรัฐวิสาหกิจหรือของหน่วยงานของรัฐ

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด

เมื่อวุฒิสภาเลือกบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) โดยได้รับความยินยอมของผู้นั้น ผู้ได้รับเลือกจะเริ่มปฏิบัติหน้าที่ได้ต่อเมื่อได้ลาออกจากการเป็นบุคคลตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แล้ว ซึ่งต้องกระทำภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเลือก แต่ถ้าผู้นั้นมีได้ลาออกภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ และให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการใหม่แทน

ภาคผนวก (ต่อ)

มาตรา ๘ การสรรหาและการเลือกกรรมการให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุด อัยการสูงสุด นายกฤษฎา นายความ อธิการบดีหรือผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลแห่งละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน ผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๒๔ แห่งละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสิบคน ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือห้าคน ผู้แทนสื่อมวลชนในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเลือกกันเองกิจการละหนึ่งคนรวมเป็นสามคน และเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นเลขานุการ และให้คณะกรรมการสรรหามีหน้าที่สรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจะเป็นกรรมการตามมาตรา ๕ จำนวนยี่สิบสองคน โดยต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของทั้งหญิงและชายเสนอต่อประธานวุฒิสภา โดยต้องเสนอพร้อมความยินยอมของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น รวมทั้งเอกสารหรือหลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าผู้ได้รับการเสนอชื่อเป็นผู้ที่เหมาะสมกับการเป็นกรรมการ และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖ ทั้งนี้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุทำให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว มติในการเสนอชื่อต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๒) ให้ประธานวุฒิสภาเรียกประชุมวุฒิสภาเพื่อมีมติเลือกผู้ได้รับการเสนอชื่อตาม (๑) ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในการนี้ให้ผู้ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุด และมีคะแนนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาตามลำดับเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ แต่ถ้าไม่มีผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการหรือมีผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการไม่ครบสิบเอ็ดคนให้นำรายชื่อผู้ไม่ได้รับเลือกในคราวแรกนั้นมาให้สมาชิกวุฒิสภาออกเสียงลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง และในกรณีนี้ให้ถือว่าผู้ได้รับคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา เป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ ถ้ามีผู้ได้คะแนนเสียงเท่ากันอันเป็นเหตุให้มีผู้ได้รับเลือกเกินสิบเอ็ดคน ให้ประธานวุฒิสภาจับสลากว่าผู้ใดเป็นผู้ได้รับเลือก ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดได้รับเลือกเป็นกรรมการ หรือได้รับเลือกเป็นกรรมการไม่ครบสิบเอ็ดคน ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาและจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลตาม (๑) เพื่อเสนอวุฒิสภาลงมติเลือกใหม่

ให้ผู้ได้รับเลือกตาม (๒) ประชุมและเลือกกันเองให้คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการ แล้วแจ้งผลให้ประธานวุฒิสภาทราบ และให้ประธานวุฒิสภานำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งต่อไป

มาตรา ๙ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเป็นอิสระและเป็นกลาง รวมทั้งต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชนประกอบด้วย

ภาคผนวก (ต่อ)

ให้กรรมการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา ๑๐ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งหกปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่จะเข้ารับหน้าที่

เพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการชุดใหม่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่เมื่อสิ้นสุดวาระของกรรมการชุดเดิม ให้ดำเนินการสรรหาและเลือกกรรมการชุดใหม่ก่อนครบวาระของกรรมการชุดเดิมเป็นระยะเวลาหกสิบวัน

มาตรา ๑๑ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนกรรมการออกจากตำแหน่งเพราะเหตุที่กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่โดยไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน หรือไม่เป็นกลางหรือมีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องทางศีลธรรมจรรยาที่อาจมีผลกระทบหรือก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อการดำรงตำแหน่งหน้าที่ หรือต่อการส่งเสริมหรือคุ้มครองสิทธิมนุษยชน หรือมีส่วนได้เสียในกิจการหรือธุรกิจใดๆ ที่อาจมีผลกระทบโดยตรงหรือก่อให้เกิดความเสียหายทำนองเดียวกัน หรือมีหรือเคยมีพฤติการณ์ในการละเมิดสิทธิมนุษยชน หรือบกพร่องต่อหน้าที่อย่างร้ายแรง

มติของวุฒิสภาตามวรรคหนึ่งต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา

มาตรา ๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖
- (๔) กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๗
- (๕) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๑
- (๖) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ภาคผนวก (ต่อ)

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้และให้ถือว่า คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงเจ็ดคน

มาตรา ๑๓ เมื่อกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๒ ให้เริ่มดำเนินการตามมาตรา ๘ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการสรรหาจัดทำบัญชีรายชื่อบุคคล เป็นจำนวนสองเท่าของผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเสนอต่อประธานวุฒิสภา

ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งในระหว่างที่อยู่นอกสมัยประชุมของรัฐสภา ให้ดำเนินการตามมาตรา ๘ ภายในสามสิบวันนับแต่วันเปิดสมัยประชุมของรัฐสภา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๖ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้คณะกรรมการสรรหากรรมการเริ่มดำเนินการสรรหาเพื่อเลือกกรรมการตามมาตรา ๘

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่มีการสรรหากรรมการในระหว่างที่ยังไม่มีประธานศาลปกครองสูงสุด เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และองค์การเอกชนตามมาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการสรรหากรรมการตามมาตรา ๘ ประกอบด้วย ประธานศาลฎีกา อัยการสูงสุด นายกสภา ทนายความ อธิการบดีหรือผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลแห่งละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ

ห้าคน ผู้แทนองค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานเลขาธิการ วุฒิสภาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแห่งละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเองให้เหลือสิบ คน ผู้แทนพรรคการเมืองทุกพรรคที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคละหนึ่งคนซึ่งเลือกกันเอง ให้เหลือห้าคน ผู้แทนสื่อมวลชนในกิจการหนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งเลือกกันเอง กิจการละหนึ่งคนรวมเป็นสามคนเป็นกรรมการ และเลขาธิการวุฒิสภาเป็นเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการขึ้นทะเบียนขององค์การเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ประธานวุฒิสภากำหนด

ภาคผนวก (ต่อ)

๔. ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พุทธศักราช ๒๕๔๔

หมวด ๔ กรรมการ

ข้อ ๘๒ ให้คณะกรรมการแต่ละคณะเลือกตั้งประธาน รองประธาน เลขานุการ โฆษก และตำแหน่งอื่นตามความจำเป็นจากกรรมการในคณะนั้น ๆ

ให้กรรมการผู้มียุสสุกซึ่งอยู่ในที่ประชุมของคณะกรรมการเป็นประธานชั่วคราวของที่ประชุมเพื่อดำเนินการตามวาระหนึ่ง

ให้มีผู้ช่วยเลขานุการคนหนึ่งประจำคณะกรรมการแต่ละคณะโดยให้คณะกรรมการแต่งตั้งจากรายชื่อข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ตามบัญชีรายชื่อที่เลขาธิการวุฒิสภาจัดทำเสนอ

คณะกรรมการมีอำนาจตั้งคณะอนุกรรมการมีจำนวนไม่เกินสิบคน เพื่อพิจารณาปัญหาอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ตามแต่จะมอบหมายได้และให้นำข้อบังคับว่าด้วยกรรมการมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕ การดำเนินการของคณะกรรมการตามมาตรา ๑๓๕ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อ ๘๖ เมื่อมีกรณีที่วุฒิสภาจะต้องพิจารณาเลือก แต่งตั้ง ให้คำแนะนำ หรือให้ความเห็นชอบให้บุคคลดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ให้วุฒิสภาแต่งตั้งคณะกรรมการสามัญขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนไม่เกินสิบเอ็ดคน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งนั้น รวมทั้งรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานอันจำเป็นสำหรับตำแหน่งนั้นเป็นกรณี ๆ ไป

ข้อ ๘๗ การตั้งกรรมการสามัญตามข้อ ๘๖ ให้ตั้งจากสมาชิกที่คณะกรรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภาเสนอชื่อ มีจำนวนสามคน จำนวนนอกจากนั้นให้ที่ประชุมวุฒิสภาเลือกจากรายชื่อสมาชิกที่คณะกรรมการสามัญประจำวุฒิสภาเสนอจากกรรมการคณะนั้น ๆ คณะละหนึ่งคน

ข้อ ๘๘ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๘๙ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบประวัติและความประพฤติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งใดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการอาจเรียกเอกสารหรือพยานหลักฐานอันจำเป็นจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความคิดเห็นได้ตามที่เห็นสมควร

ภาคผนวก (ต่อ)

ให้คณะกรรมการมีหนังสือเชิญบุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตาม บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาให้ข้อเท็จจริง หรือชี้แจงเกี่ยวกับประวัติและความประพฤติที่ประสงค์ จะทราบ หากปรากฏว่ามีข้อมูลหรือข้อเท็จจริงอันจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลผู้ได้รับการเสนอชื่อ ให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และข้อมูลหรือข้อเท็จจริงนั้นยังไม่เป็นที่ยุติ ให้บุคคล ผู้ได้รับการเสนอชื่อให้ดำรงตำแหน่งตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมีสิทธิชี้แจงและแถลงข้อเท็จจริง เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเพื่อความเป็นธรรม

ข้อ ๑๐๐ การประชุมคณะกรรมการให้กระทำเป็นการลับ โดยผู้ที่เข้าฟังการประชุม ได้ต้องเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประชุมและได้รับอนุญาตจากประธานคณะกรรมการ

ข้อ ๑๐๑ เมื่อคณะกรรมการดำเนินการตามหน้าที่เสร็จแล้ว ให้เสนอรายงานต่อ ประธานวุฒิสภา

รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวให้จัดทำเป็นรายงานลับ และให้ระบุข้อมูลหรือ ข้อเท็จจริง พยานหลักฐานอันจำเป็น พร้อมรายละเอียดเป็นรายบุคคล

ข้อ ๑๐๒ เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับรายงานของคณะกรรมการตาม ข้อ ๑๐๑ แล้ว ให้ประธานวุฒิสภาบรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมเป็นเรื่องด่วน และให้เลขาธิการวุฒิสภาจัดส่งเฉพาะ ระเบียบวาระการประชุมวุฒิสภาและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้สมาชิก โดยไม่ต้องจัดส่งรายงานลับของ คณะกรรมการดังกล่าวไปด้วย

ข้อ ๑๐๓ ในการประชุมวุฒิสภา ให้คณะกรรมการนำเสนอรายงานของ คณะกรรมการต่อที่ประชุมวุฒิสภา โดยให้เลขาธิการวุฒิสภาแจกจ่ายสำเนารายงานลับของ คณะกรรมการให้แก่สมาชิกเพื่อประกอบการพิจารณาในที่ประชุมวุฒิสภา สำเนารายงานลับดังกล่าว สมาชิกจะนำออกนอกห้องประชุมมิได้

ก่อนนำเสนอรายงานของคณะกรรมการต่อที่ประชุมวุฒิสภาตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการร้องขอต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อให้มีการดำเนินการประชุมลับ

ในกรณีที่มีได้มีการประชุมลับ ให้ประธานวุฒิสภาสั่งงดการถ่ายทอดการประชุมทาง วิทยุกระจายเสียงและหรือวิทยุโทรทัศน์ ถ้ามี และให้เลขาธิการวุฒิสภาส่งรายงานลับตามวรรคหนึ่งให้ คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภาเพื่อพิจารณาก่อนว่าจะสมควร เปิดเผยหรือไม่ และถ้าคณะกรรมการตรวจรายงานการประชุมและติดตามมติของวุฒิสภาเห็นว่าไม่ สมควรเปิดเผย ให้เลขาธิการวุฒิสภาแยกรายงานลับดังกล่าวออกจากรายงานการประชุมวุฒิสภาและ เก็บรักษาไว้ โดยจะเปิดเผยมิได้

ภาคผนวก (ต่อ)

ข้อ ๑๐๔ เมื่อที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณาเสร็จแล้ว ให้สมาชิกส่งคืนสำเนารายงานฉบับของคณะกรรมการต่อเลขาธิการวุฒิสภาในที่ประชุมวุฒิสภา เพื่อนำไปทำลายตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๑๗ ต่อไป โดยให้ประธานคณะกรรมการหรือผู้ที่ประธานคณะกรรมการมอบหมาย เป็นผู้กำกับในการทำลายนั้น

ข้อ ๑๐๕ ให้นำความในหมวด ๔ ว่าด้วยกรรมการมาใช้บังคับกับการดำเนินการของคณะกรรมการโดยอนุโลม เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้แล้วในหมวดนี้